

GRIENE FRIEZEN

(Groene Bondgenoten)

STEAN OP !!

(Steek je nek uit en grijp je kans !!)

- OMGEVINGSWET
- ORGANISEREN van initiatief
- PARTICIPEREN

OMGEVINGSWET vanaf 2024

Grootste verschil met vroeger?

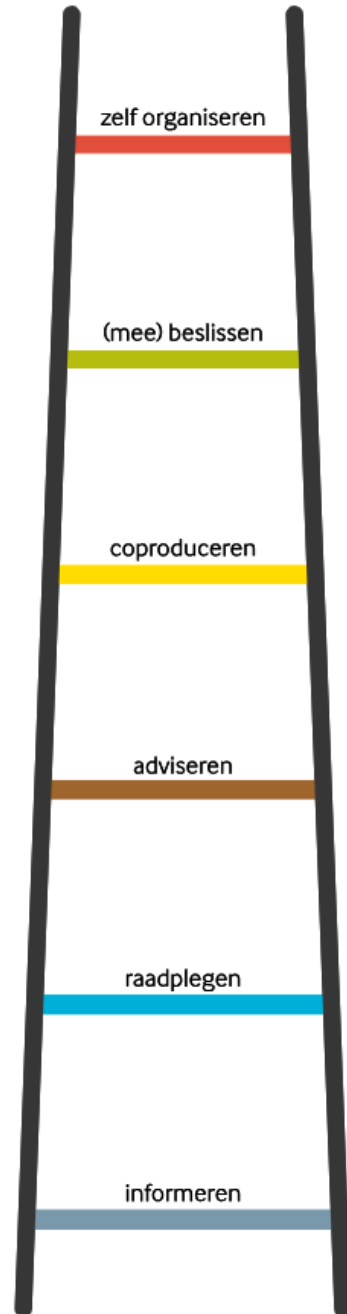
- Niet meer inspraak achteraf !! (Inspraak is 'ouderwerts')
- Maar meedenken vanaf het begin !! (Tegenwoordig 'participatie')

Wat staat er over 'participatie' in de omgevingswet?

(Bij een ruimtelijke ontwikkeling op gemeenteniveau)

- Betrokkenen (inwoners, ondernemers, etc.) moeten inbreng kunnen leveren
- Gemeenten mogen zelf de 'vorm' van participatie kiezen

Participatieladder

⇒ Zelf organiseren

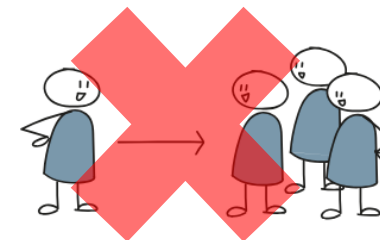
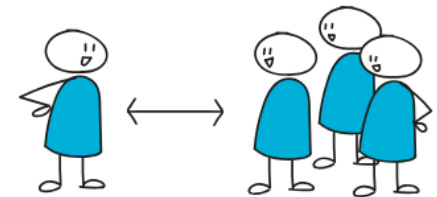
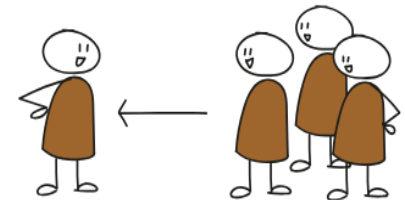
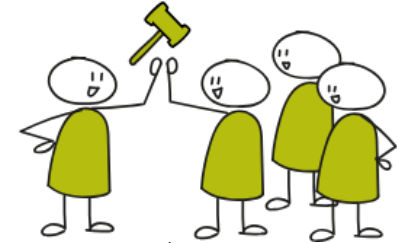
⇒ (mee-) Beslissen

⇒ Samenwerken

⇒ Adviseren
(meedenken)

⇒ Raadplegen

⇒ Informeren

HOE OMGAAN MET DEZE PARTICIPATIELADDER?

⇒ Zelf organiseren

⇒ (mee-) Beslissen

WEES PROACTIEF !!

BEGIN EEN GRIENE START-UP

SUCCESFACTOREN BIJ GRIENE START-UPS

VAN IDEE TOT GOED PLAN

“zwaan kleef aan”

VAN IDEE —> GOED PLAN —> ACTIE

Denk GROOT,
maar

....

BEGIN ALTIJD
klein!!

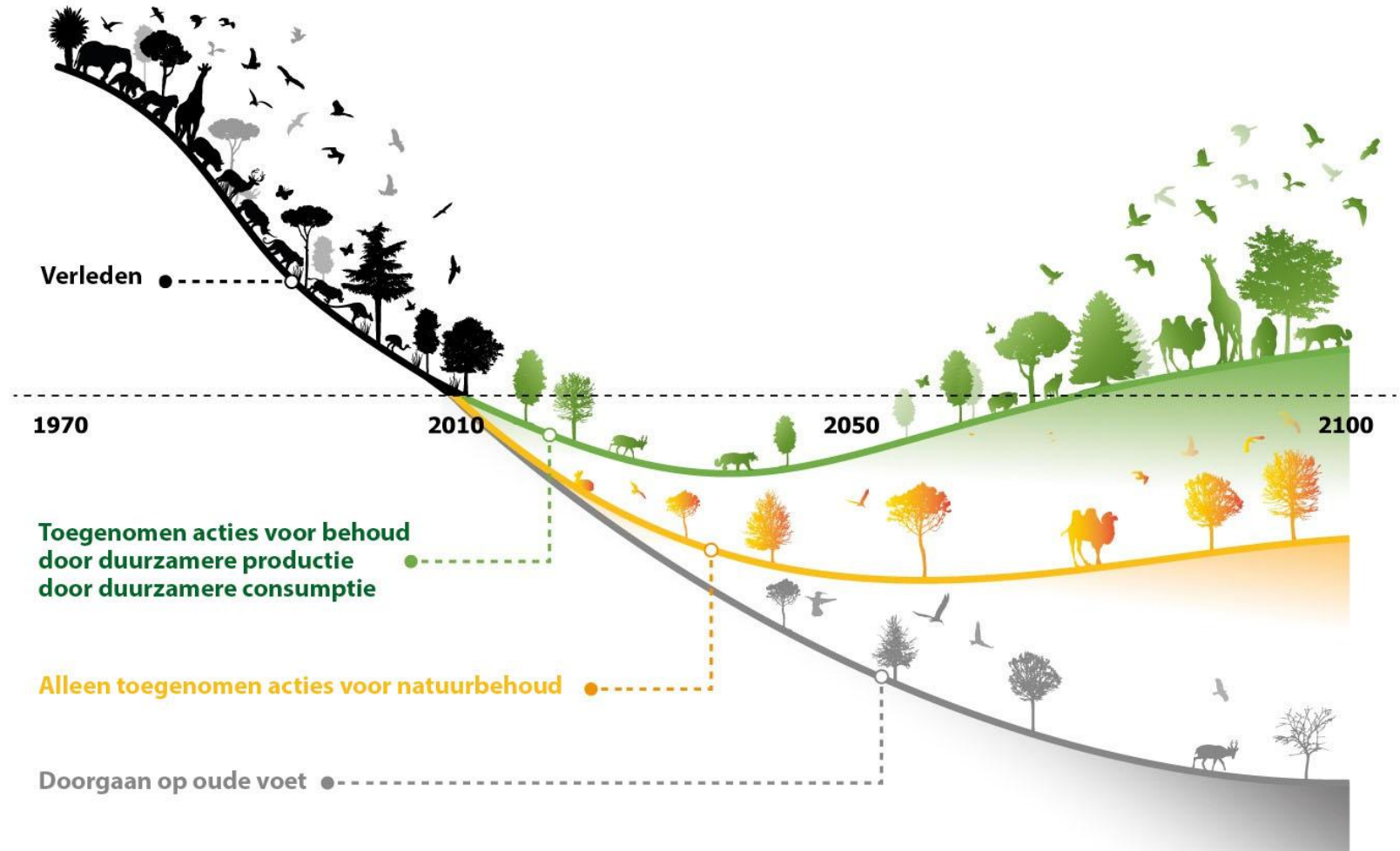
AANLEIDING: AFNAME BIODIVERSITEIT WERELDWIJD

Waar gaat het idee over?

Biodiversiteit

Dalende lijn ombuigen!

Steentje bijdragen
(verantwoordelijkheid
nemen)

VAN IDEE NAAR EERSTE STAPPEN

1. Zie kansen voor verbetering (in woonomgeving)
2. Bespreek het idee met anderen
 - a. medestanders (op schoolplein, buurt, kerk, etc.)
 - b. mensen met de juiste expertise!

Voorbeeld project Doarp yn't grien

- ☐ Hovenier / **groen**medewerker
- ☐ Amateur**historicus**
- ☐ Iemand van de **vogel**wacht
- ☐ Een **boer**
- ☐ **Bestuurs**lid dorpsbelang
- ☐ Een **dwars**kop / dwarsdenker
(voor de goede ideeën)

VAN IDEE NAAR EERSTE STAPPEN

- *Benader deze mensen (vandaag nog ? 😊) met een concrete vraag:*

“ Ik heb JOUW hulp nodig, want ”

☐ **Tellers**

☐ **Vertellers**

☐ **Herstellers**

EN WAT IS HET VERVOLG ?

3. Concreet plan en eerste activiteit

WIE ?

WAT ?

☐ Tellers

Monitoringsroute / buiten

☐ Vertellers

Excursies, (sociale)media

☐ Herstellers

Organiseren beheer-werkdagen

4. Vervolgactiviteiten en evt. rechtsvorm

óf **werkgroep** onder grotere organisatie (bijv. **Dorpsbelang**)

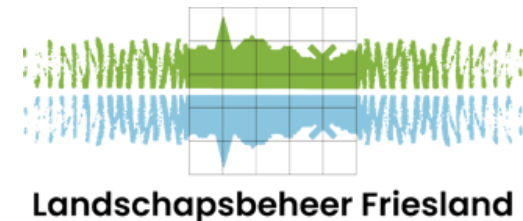
óf bijvoorbeeld het zelf oprichten van een **stichting**

HOE ORGANISEER JE EEN GRIENE START-UP ?

1. Zie kansen voor verbetering (in woonomgeving)
2. Bespreek idee met anderen
 - a) Zoek medestanders
 - b) Vraag mensen die nodig zijn / met de juiste expertise
3. Maak plan concreet / organiseer eerste activiteit
4. Denk na over vervolg-activiteiten en evt. rechtsvorm

Zoek contact met inhoudelijke ambtenaren!

HOE ORGANISEER JE EEN GRIENE START-UP ?

Kijk voor inspiratie op website:

www.groenebondgenoten.nl

30 voorbeeldprojecten in NL

Maar nog niet één in Fryslân!!

**Tot eind 2025
Stimuleringsfonds
Groene Bondgenoten
€1.000 / initiatief**

Lokaal

Ontdek inspirerende voorbeelden waarin vrijwilligers met hulp van Groene Bondgenoten een blijvende impact hebben gemaakt op hun leefomgeving. Wil je zelf ook een initiatief delen? Dat kan.

[Initiatief aanmelden →](#)

Provincie
Filter op provincie ▾

Plaatsnaam
Filter op plaatsnaam ▾

Initiatief
Filter op initiatief ▾

Zoek op naam
🔍 Begin met typen...

28 projecten beschikbaar

Stadstuin De Groene Schakel

Stadstuin De Groene Schakel
Nijmegen

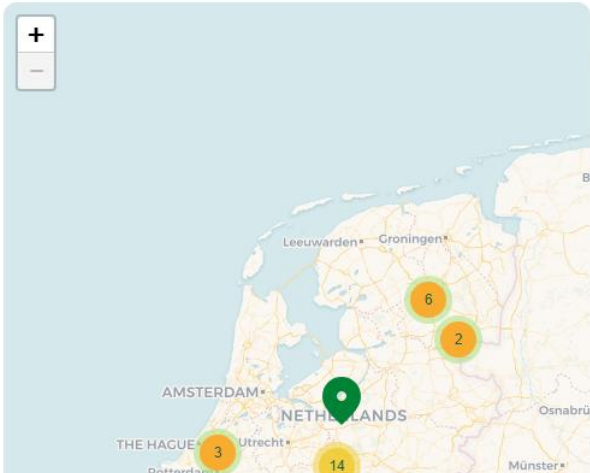
[Lees meer →](#)

Monitoren biodiversiteit Hees (Nijmegen)

Natuurwaarnemersgroep Hees
Nijmegen

[Lees meer →](#)

Stadstuin De Groene Schakel

Stadstuin De Groene Schakel
Nijmegen

[Lees meer →](#)

Monitoren biodiversiteit Hees (Nijmegen)

Natuurwaarnemersgroep Hees
Nijmegen

[Lees meer →](#)

Het Spiraalbos

De Hortus stichting voor
natuur en
duurzaamheidseducatie
Harderwijk

[Lees meer →](#)

Inheemse heesters voor mens en dier

Natuurvereniging de Ruige Hoek
Amsterdam

[Lees meer →](#)

Ontwerp je schooltuin!

Via Natura
Ooij

[Lees meer →](#)

Maalen met kwaliteit

Stichting Voedselbos Rhenen
Elst, gemeente Rhenen

[Lees meer →](#)

Het Weelde Bos

Stichting Divina Natura
Leusden

[Lees meer →](#)

De Ruittenstraat in groen kan GROENER

Speeltuin Ruittenstraat
Hasselt

[Lees meer →](#)

Hof van heden

Kruiskerk Meppel
Meppel

[Lees meer →](#)

Natuurlijk Platform Weerterland

Stichting Natuurlijk Platform
Nederweert-Eind

[Lees meer →](#)

1000-soortenjaar Vechtpark Hardenberg

NICHE en
Natuuractiviteitencentrum 'De Koppel'
Hardenberg

[Lees meer →](#)

Samen werken aan een bloemenzee in de buurt

Groengroep Groen Noord-Zuid
Leiden

[Lees meer →](#)

Gonzend Rivierenland

Bloemrijk groepen Tiel en
Buren
Tiel

[Lees meer →](#)

Stinzebollen in de wijk Sluysdennen

Valkenstijn en bewoners
Platolaan
Assen

[Lees meer →](#)

Deskundighedsontwikkeling Planologie werkgroep

Natuurvereniging Tholen
Goes

[Lees meer →](#)

Bloelende paden

HW zoemt
Hoekse Waard

[Lees meer →](#)

Kruidenrijk veldje Menno's Tuintje

Werkgroep Biodiversiteit
Onnen

[Lees meer →](#)

Groen Rossum | Bloemrijken

Werkgroep Groen Rossum
Rossum

[Lees meer →](#)

Zoutkistenroute: uitbreiding en onderhoud

Onder water in Leiden
Leiden

[Lees meer →](#)

Bloemenroute langs de Linge

Bloemrijk Asperen (werkgroep
groen o.l.v. Stadsraad Asperen)
Asperen

[Lees meer →](#)

Groene Verbindingen in Coevorden

Stichting Mooyland
Benneveld

[Lees meer →](#)

Jubileumactiviteiten 25 jaar Steenuilenwerkgroep Drenthe

Stichting Steenuilenwerkgroep
Drenthe
Diever

[Lees meer →](#)

Rondje Heelsums Groen

Kerkje op de Heuvel,
Kinderboerderij Heidestein en
De Koninginnetuin
Heelsum

[Lees meer →](#)

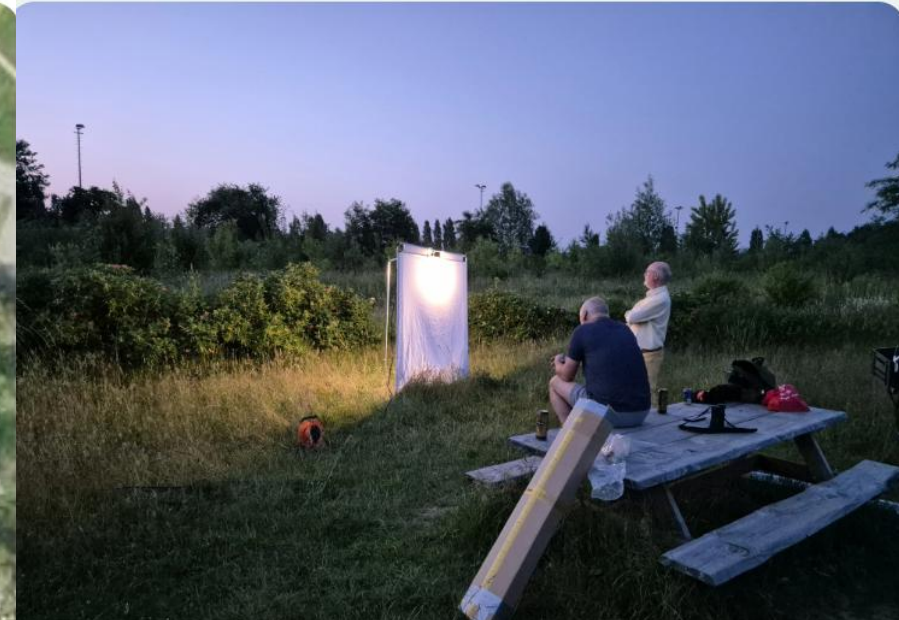

Beuningen Bultenot

Vrijwillig Landschapsbeheer
Beuningen
Beuningen

[Lees meer →](#)

MONITOREN BIODIVERSITEIT HEES

BLOEMENROUTE LANGS DE LINGE

ONTWERP JE SCHOOLTVIN in 0018

1000 SOORTENJAAR VECHTPARK HARDENBERG

RONDJE 'HEELSUMS GROEN'

WAT IS HET GEMEENTELIJKE
RUIMTELIJK BELEID?
EN
HOE ORGANISEERT JOUW GEMEENTE
PARTICIPATIE ?

HOE VERDIEPEN IN BELEID ?

EN WANNEER WAT DOEN ?

Ja, er is een omgevingsvisie? , zo ja:

1. Staat er iets over **biodiversiteit**, **klimaat**, **erfgoed**, **landschap** in?
2. Zo ja, **hoe** staat het er in?

Geen actuele omgevingsvisie óf juist uitwerking naar beleidsplan

1. Op welke wijze vindt **participatie** plaats?
2. Wat is de **planning** / het voorgenomen participatieproces?

GEMEENTEN EN PARTICIPATIE

ZIEN VAN KANSEN EN AANBRENGEN HAAKHES

zelf organiseren

(mee) beslissen

coproduceren

adviseren

raadplegen

informereren

Ruimtelijke thema's Beleidsplannen

- Groen en biodiversiteit:
- Water en klimaatadaptatie:
- Energietransitie:
- Landbouwtransitie / platteland:
- Recreatie en erfgoed:
- Woningbouw bij kernen:
- Landschap: alle ruimtelijke ontwikkelingen

WEES EEN 'GRIENE FRIES'

Groen en biodiversiteit

Recreatie en erfgoed

Griene Fries

Landbouwtransitie / platteland

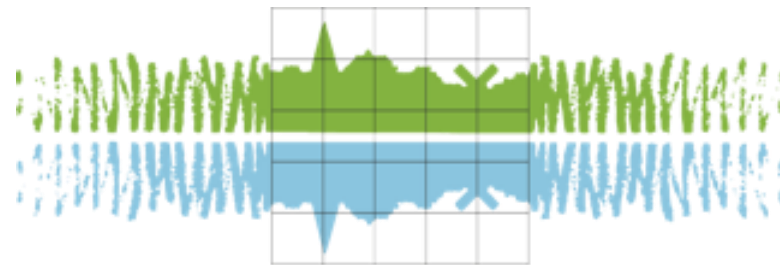
Woningbouw bij kernen

Landschap

Energietransitie

Water en klimaatadaptatie

Landschapsbeheer Friesland